HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2019/1287 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2019. július 26.)

Görögország megerősített felügyelet alá vonásának meghosszabbításáról

(az értesítés a C(2019) 5900. számú dokumentummal történt)

(Csak a görög nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euróövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről szóló, 2013. május 21-i 472/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 2. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) Az Európai Stabilitási Mechanizmus keretében nyújtott pénzügyi támogatás 2018. augusztus 20-i lezárultát követően az (EU) 2018/1192 bizottsági végrehajtási határozat ([2]) a 2018. augusztus 21-től kezdődő hat hónapos időszakra megerősített felügyelet alá vonta Görögországot. Az (EU) 2019/338 bizottsági végrehajtási határozat ([3]) ezt az időszakot 2019. február 21-től kezdődően további hat hónappal meghosszabbította.

(2) 2010 óta Görögország jelentős összegű pénzügyi támogatást kapott, amelynek következtében az euróövezeti tagállamokkal, az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközzel és az Európai Stabilitási Mechanizmussal szemben fennálló kötelezettségei összesen 243 700 millió EUR-t tesznek ki. Görögország kedvező feltételek mellett pénzügyi támogatást kapott európai partnereitől, és 2012-ben, majd az Európai Stabilitási Mechanizmus keretében 2017-ben egyedi intézkedéseket fogadtak el az adósság fenntarthatóbb alapokra helyezése érdekében. 2018. június 22-én az eurócsoport politikai megállapodásra jutott arról, hogy az államadósság fenntarthatóságának biztosítása érdekében további intézkedéseket hajt végre. Ezek magukban foglalják a súlyozott átlagos lejáratok további 10 évvel történő meghosszabbítását, a kamatfizetés és a tőketörlesztés további 10 évvel történő elhalasztását, valamint az adósságra vonatkozó egyéb intézkedések végrehajtását. Az eurócsoport félévente dönthet két kiegészítő intézkedésről (az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz állampapír-visszavásárlásra folyósított szeletére vonatkozóan a kamatfelár 2018-tól kezdődő megszüntetéséről, valamint az euróövezeti nemzeti bankok által a nettó pénzügyi eszközökről szóló megállapodás és az értékpapír-piaci program keretében tartott görög államkötvényekből eredő jövedelemnek megfelelő összegek transzferének visszaállításáról) annak függvényében, hogy Görögország a megerősített felügyelet keretében kedvező értékelést kap-e a program nyomán tett szakpolitikai kötelezettségvállalásainak teljesítésére vonatkozóan. E tekintetben az eurócsoport 2019. áprilisi megállapodása nyomán megkezdték a 970 millió EUR összegű, szakpolitikai feltételekhez kötött adósságenyhítő intézkedések első szeletének folyósítását.

(3) Görögország az eurócsoporton belül kötelezettséget vállalt az Európai Stabilitási Mechanizmus stabilitási támogatási programja (a továbbiakban: program) keretében elfogadott valamennyi kulcsfontosságú reform folytatására és befejezésére, valamint az említett program és annak előprogramjai keretében elfogadott fontos reformok célkitűzéseinek biztosítására. Görögország kötelezettséget vállalt arra is, hogy egyedi intézkedéseket hajt végre a költségvetési és fiskális-strukturális szakpolitikák, a szociális jólét, a pénzügyi stabilitás, a munkaerő- és termékpiacok, a privatizáció és a közigazgatás területén. Az eurócsoport 2018. június 22-i nyilatkozatának mellékletében foglalt egyedi intézkedések hozzájárulnak Görögország túlzott makrogazdasági egyensúlyhiányának és a gazdasági nehézségek forrásainak vagy potenciális forrásainak kezeléséhez.

([1]) HL L 140., 2013.5.27., 1. o.

([2]) A Bizottság (EU) 2018/1192 végrehajtási határozata (2018. július 11.) Görögország megerősített felügyelet alá vonásáról (HL L 211., 2018.8.22., 1. o.).

([3]) A Bizottság (EU) 2019/338 végrehajtási határozata (2019. február 20.) Görögország megerősített felügyelet alá vonásának meghosszabbításáról (HL L 60., 2019.2.28., 17. o.).

(4) A Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) alapján 2018. november 21-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Görögországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A részletes vizsgálat szerepel a Görögországra vonatkozó, 2019. évi országjelentésben ([5]), amelyet 2019. február 27-én tettek közzé. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy habár Görögország sikeresen helyreállította költségvetésének egyensúlyát és jelentősen csökkentette a folyó fizetési mérleg hiányát, a válság utóhatásaként túlzott makrogazdasági egyensúlyhiánnyal ([6]) néz szembe. Ez az egyensúlyhiány különösen a magas államadóssághoz, a negatív nettó nemzetközi befektetési pozícióhoz, a bankok mérlegében szereplő nemteljesítő hitelek magas szintjéhez, valamint a továbbra is magas munkanélküliségi rátához kapcsolódik. Az államadósság 2018 végén a bruttó hazai termék 181,1 %-a volt, ami az Unióban a legmagasabb. 2018-ban nettó nemzetközi befektetési pozíció a bruttó hazai termék –137,9 %-ának felelt meg, ezzel továbbra is nagyon magas volt. Emellett a folyó fizetési mérleg – annak számottevő szűkülése ellenére – továbbra sem elegendő ahhoz, hogy támogassa az igen nagy nettó nemzetközi befektetési pozíció kielégítő ütemű, prudens szintre történő csökkentését. Habár folytatódott a munkanélküliségi ráta csökkenése a 2013. évi 27,8 %-os csúcsértékről, 2019 márciusában még mindig 18,1 %-on állt. Emellett nagyon magas maradt a tartós munkanélküliség (2019 első negyedévében 11,9 %) és az ifjúsági munkanélküliség (2019 márciusában 40,4 %).

(5) A Bizottság részletes vizsgálata fényében és értékelése alapján a Tanács megvizsgálta a 2019. évi nemzeti reformprogramot és a 2019. évi stabilitási programot. A Tanács azt ajánlotta ([7]), hogy Görögország 2019-ben és 2020-ban a reformoknak az eurócsoport 2018. június 22-i ülésén tett, programlezárást követő kötelezettségvállalásokkal összhangban történő folytatása és befejezése révén tegyen lépéseket a fenntartható gazdasági fellendülés biztosítása és a túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány kezelése érdekében. A tanácsi ajánlásokban szerepelt az is, hogy Görögország a beruházással kapcsolatos gazdaságpolitikáját egyes kiemelt területekre összpontosítsa, hogy szilárd alapot biztosítson a növekedéshez, és egyszersmind csökkentse a regionális különbségeket és biztosítsa a társadalmi befogadást.

(6) A Bizottság 2019. június 5-én tette közzé a megerősített felügyelet keretében készített harmadik értékelését ([8]) Görögország vonatkozásában. Az értékelés előrehaladásról számol be a Görögország által az eurócsoportban tett általános és egyedi reformvállalások kapcsán. Megállapítja, hogy Görögország észszerű lépéseket tett 2018. augusztus óta a programot követően kialakult környezetben. Fenntartotta a reálnövekedést és a munkahelyteremtést, és 2018-ban ismét túlteljesítette az elsődleges többletre vonatkozó célt. Némi késéssel ugyan, de a 2018 végéig esedékes konkrét reformvállalások teljesítése lehetővé tette, hogy 2019 áprilisában további adósságintézkedéseket hajtson végre. Emellett Görögország elkezdte visszaszerezni piaci hozzáférését, és előnyére vált, hogy a hitelminősítő intézetek javították hitelbesorolását. A reformok végrehajtásának üteme azonban az utóbbi hónapokban lelassult, és egyes intézkedéseknek az eurócsoport ülésén tett kötelezettségvállalásokkal való összhangja nem biztosított. A jelentés megállapította azt is, hogy veszélyben forog az elsődleges többletre vonatkozó elfogadott cél teljesülése. Görögország ezért mérföldkőhöz érkezett a tartós gazdasági fellendülés megvalósulásához szükséges politikai döntéshozatal terén.

(7) Habár a bankszektor továbbra is kellően tőkésített, 2018-ban a tőkepozíció némileg romlott az alacsony nyereségesség és az eszközök rossz minősége jellemezte környezetben, ugyanakkor a halasztott adójóváírások továbbra is az elsődleges alapvető tőke jelentős részét teszik ki. A bankszektor továbbra is kihívásokkal néz szembe, mivel a javulás üteme lassú, és továbbra is jelentős sebezhetőségek állnak fenn. Ez a nemteljesítő kitettségek nagy állományával és a nyereségesség alacsony szintjével függ össze, míg a bankszektor és az állam kapcsolata továbbra is szoros. Habár a nemteljesítő kitettségek állománya fokozatosan csökkent, mióta 2016 márciusában 107,2 milliárd EUR-n tetőzött, 2018 végén még mindig nagyon magas volt: 81,8 milliárd EUR, azaz a mérlegen belüli összes kitettség 45,4 %-a. Görögország az elmúlt néhány évben kulcsfontosságú reformokat fogadott el, és jelenleg is számos olyan kezdeményezésen dolgozik, amelyek célja a nemteljesítő hitelekre vonatkozó szanálási keret megerősítése. Mindazonáltal folyamatos erőfeszítésekre lesz szükség ahhoz, hogy a nemteljesítő kitettségek arányát fenntartható szintre hozzák, és lehetővé tegyék a pénzügyi intézmények számára, hogy teljesítsék közvetítői és kockázatkezelési feladataikat.

(8) Az utóbbi években tett előrehaladás ellenére Görögország továbbra is jelentős kihívásokkal néz szembe az üzleti környezet és az igazságszolgáltatás tekintetében. Görögország továbbra is messze elmarad a legjobban teljesítők mögött a vezető komparatív gazdasági teljesítménymutatók strukturális összetevőinek több területén (például az igazságügyi határozathozatalhoz szükséges időtartam, a szerződések érvényesítése, az ingatlan-nyilvántartás, a fizetésképtelenségi eljárások stb.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.)-
([5]) SWD(2019) 1007 final.
([6]) COM(2019) 150 final.
([7]) A Tanács ajánlása (2019. július 9.) Görögország 2019. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2019. évi stabilitási programját.
([8]) Európai Bizottság: Megerősített felügyeleti jelentés – Görögország (Enhanced Surveillance Report – Greece), 2019. június, Institutional Paper 103, 2019. június.

(9) Miután Görögország előtt 2010-ben bezárult a pénzügyi piacokon való hitelfelvétel lehetősége, 2017 júliusától kezdve államkötvények kibocsátásával újra hozzáfért a hitelpiachoz. Egy 2019. januári sikeres kötvénykibocsátást követően Görögország 2019 márciusában ismét belépett a tőkepiacokra, és 2010 óta először 10 éves lejáratú államkötvényt bocsátott ki. 2019. júliusban Görögország 7 éves lejáratú kötvényt bocsátott ki, amely segíteni fogja az ország hozamgörbéjének helyreállítását és növelni fogja a likviditást a görög kötvénypiacon. Mindazonáltal Görögország hitelfelvételi feltételei a külső gazdasági kockázatokkal és a belső sebezhetőségekkel összefüggésben továbbra is sérülékenyek.

(10) A fentiek fényében a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy még mindig fennállnak azok a feltételek, amelyek indokolják a 472/2013/EU rendelet 2. cikke szerinti megerősített felügyelet bevezetését. Mindenekelőtt Görögország pénzügyi stabilitása tekintetében továbbra is kockázatokkal szembesül, amelyek – amennyiben realizálódnak – kedvezőtlen továbbgyűrűző hatást gyakorolhatnak más euróövezeti tagállamokra. A továbbgyűrűző hatások közvetett módon is bekövetkezhetnek: befolyásolhatják a befektetők bizalmát és így a többi euróövezeti tagállam és bankjaik refinanszírozási költségeit.

(11) Ezért középtávon Görögországnak folytatnia kell a nehézségek forrásainak vagy potenciális forrásainak kezelésére irányuló intézkedések elfogadását, valamint a strukturális reformok végrehajtását a szilárd és fenntartható gazdasági fellendülés támogatásához, a több tényezőből eredő örökölt hatások enyhítése céljából. E tényezők közé tartozik a válság alatti súlyos és elhúzódó visszaesés; Görögország adósságterhének nagysága; a görög pénzügyi szektor sebezhetősége; a pénzügyi szektor és a görög államháztartás közötti folyamatos és viszonylag erős kapcsolatok, többek között állami tulajdon révén; annak veszélye, hogy a súlyos nehézségek átterjednek más tagállamok említett szektorainak bármelyikére; valamint az euróövezeti tagállamok kitettsége a görög állammal szemben.

(12) A fennmaradó kockázatok kezelése és az ehhez kapcsolódó kötelezettségvállalások teljesítésének nyomon követése érdekében szükségesnek és helyénvalónak tűnik meghosszabbítani Görögországnak a 472/2013/EU rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti megerősített felügyeletét.

(13) A Bizottság 2019. július 16-án kelt levelével lehetőséget adott Görögországnak arra, hogy kifejtse álláspontját az értékeléssel kapcsolatban. 2019. július 19-i válaszában Görögország nagy vonalakban egyetértett az ország előtt álló gazdasági kihívások bizottsági értékelésével, amely a megerősített felügyelet meghosszabbításának alapját képezi.

(14) Görögország továbbra is részesül az (EU) 2017/825 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([9]) létrehozott strukturálisreform-támogató program technikai támogatásából a reformok megtervezése és végrehajtása tekintetében, beleértve a megerősített felügyelet alatt nyomon követett szakpolitikai kötelezettségvállalásokkal összhangban lévő kulcsfontosságú reformok folytatását és befejezését.

(15) A Bizottság a megerősített felügyelet megvalósítása érdekében szorosan együttműködik az Európai Stabilitási Mechanizmussal annak korai előrejelző rendszere keretében,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottság 2019. augusztus 21-étől kezdődően további hat hónappal meghosszabbítja a Görögország vonatkozásában az (EU) 2018/1192 végrehajtási határozatban előírt, a 472/2013/EU rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti megerősített felügyeletet.

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/825 rendelete (2017. május 17.) a strukturálisreform-támogató program 2017–2020-as időszakra vonatkozó létrehozásáról, valamint az 1303/2013/EU és az 1305/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 129., 2017.5.19., 1. o.).

2. cikk

Ennek a határozatnak a Görög Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2019. július 26-án.

a Bizottság részéről
Pierre MOSCOVICI
a Bizottság tagja